



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců JUDr. Jany Kubenové a Mgr. Petra Šebka v právní věci **žalobce: MHM computer, a. s.**, se sídlem U Pekáren 4, Praha 10, zastoupeného JUDr. Danielem Chamrádem, advokátem se sídlem K Hutím 5, Praha 9, proti **žalovanému: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem třída Kpt. Jaroše 7, Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Česká republika - Ministerstvo vnitra, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 18. 1. 2011, č. j. ÚOHS-R67/2010/VZ-881/2011/310/JHr,

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á.**
- II. Žalovanému s e náhrada nákladů řízení n e p ř i z n á v á.**
- III. Osoba zúčastněná na řízení n e m á p r á v o na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 18. 1. 2011, č. j. ÚOHS-R67/2010/VZ-881/2011/310/JHr, jakož i jemu předcházejícího usnesení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 12. 5. 2010, č. j. ÚOHS-S558/2004/VZ-4599/2010/510/IFa.

I. Podstata věci

Rozhodnutím ze dne 18. 1. 2011, č. j. ÚOHS-R67/2010/VZ-881/2011/310/JHr, předseda žalovaného zamítl žalobcův rozklad a potvrdil usnesení žalovaného ze dne 12. 5. 2010, č. j. ÚOHS-S558/2004/VZ-4599/2010/510/IFa, kterým bylo podle § 66 odst. 1 písm. g) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zastaveno správní řízení ve věci návrhu žalobce na přezkoumání rozhodnutí osoby na řízení zúčastněné (zadavatele) ze dne 16. 7. 2004, č. j. OPF-22/04-2004, jímž zadavatel nevyhověl žalobcovým námitkám proti rozhodnutí ze dne 25. 6. 2004, č. j. ZM-141-15/VZ-2004, o vyloučení žalobce z další účasti v obchodní veřejné soutěži „Diskové pole a optické přepínače SAN“ zadané podle části druhé zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“).

Žalovaný správní řízení zastavil, neboť se žalobcova žádost stala zjevně bezpředmětnou. Během doby trvání řízení před správními soudy a před žalovaným totiž na plnění předmětné veřejné zakázky byla uzavřena smlouva (dne 30. 12. 2005) a plnění bylo zrealizováno. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí rovněž uvedl, že zadavatel porušil ZVZ, pokud žalobce vyloučil z další účasti v obchodní veřejné soutěži, nicméně vzhledem k tomu, že žalobcovým úmyslem bylo se veřejné obchodní soutěže účastnit, nelze tohoto cíle dosáhnout ani tím, kdyby žalovaný rozhodnutí zadavatele o žalobcově vyloučení zrušil. Žalobce totiž nelze vrátit do veřejné obchodní soutěže, která již byla ukončena a zakázka zrealizována. Podle předsedy žalovaného by rozhodnutí, kterým by žalovaný zrušil rozhodnutí zadavatele o žalobcově vyloučení, „ztrácelo z hlediska prosazování základních principů zadávacího řízení smysl“. Žalovaný tedy postupoval v souladu se zákonem, pokud v souladu se závaznými právními názory správních soudů deklaroval nezákonnost postupu zadavatele (v odůvodnění rozhodnutí) a současně správní řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastavil, neboť již byla veřejná zakázka zrealizována. Postavení žalobce při eventuálním uplatnění práva na náhradu škody tak nebylo nijak dotčeno.

II. Shrnutí procesních stanovisek účastníků

Žalobce v žalobě rekapituluje okolnosti zadávacího a správního řízení a rovněž řízení před správními soudy a namítá, že je napadené rozhodnutí nezákonné. Žalobce má za to, že předmět jeho žádosti ani právní titul jejího uplatnění nezanikl, neboť rozhodnutí zadavatele o žalobcově vyloučení stále existuje. Předmětem řízení je podle žalobce právě toto zadavatelské rozhodnutí a nikoli veřejná zakázka jako taková. Pokud rozhodnutí zadavatele existuje, svědčí mu presumpce správnosti a pro žalobce je nadále závazné. Podle žalobce tedy nebyly naplněny podmínky pro aplikaci § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Jestliže žalovaný žalobcův návrh věcně nepřezkoumal, pochybil.

Žalobce proto navrhuje, aby soud rozhodnutí žalovaného vydaná v prvním i druhém stupni správního řízení zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Na svém závěru setrval v replice, kterou podal k vyjádření žalovaného, i po celou dobu řízení před soudem.

Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí a má za to, že správní řízení zastavil v souladu se zákonem. Poukázal též na to, že s ohledem na uplynutí lhůty není oprávněn ani zahájit správní řízení z úřední povinnosti. Žalobu navrhuje zamítnout a na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před soudem.

III. Podstatné skutečnosti

Ze spisu vyplynulo, že žalobce byl rozhodnutím zadavatele ze dne 25. 6. 2004 vyloučen z další účasti v obchodní veřejné soutěži „Diskové pole a optické přepínače SAN“ z důvodu, že jím předložená nabídka neměla zákonem stanovenou dobu platnosti. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal námitky, kterým zadavatel rozhodnutím ze dne 16. 7. 2004 nevyhověl a rozhodnutí o vyloučení potvrdil. V tomto rozhodnutí zadavatel uvedl, že důvodem vyloučení byla část nabídky žalobce obsahující prohlášení: „Platnost nabídky: 90 kalendářních dnů“, neboť tímto omezením platnosti své nabídky žalobce znemožnil po uplynutí zadávací lhůty a oznámení rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky postupovat podle § 40 odst. 1, resp. § 41 odst. 1, 2 ZVZ.

Návrh žalobce na přezkoumání tohoto rozhodnutí byl žalovaným zamítnut rozhodnutím ze dne 29. 9. 2004, protože žalobce předmětným prohlášením omezil platnost své nabídky pouze na dobu zadávací lhůty uvedené v podmínkách obchodní veřejné soutěže a zadavatel by tak nemohl uzavřít se žalobcem smlouvu po uplynutí doby platnosti nabídky, neboť nelze jednostranně prodloužit dobu platnosti žalobcem stanovenou. V podstatě shodnou argumentaci obsahuje také rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 28. 2. 2005, kterým byl zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno napadené rozhodnutí.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou zdejší soud rozsudkem ze dne 30. 11. 2005, č. j. 31 Ca 26/2005 - 22, zamítl. Na základě žalobcoví kasační stížnosti, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 31. 5. 2007, č. j. 7 As 48/2006-46, byl citovaný rozsudek Krajského soudu v Brně zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení.

Krajský soud následně rozsudkem ze dne 29. 2. 2008, č. j. 62 Ca 36/2007 - 29, ve věci rozhodoval znovu a žalobu opět zamítl. Shledal, že žalobcovo prohlášení lze hodnotit jako určitý, vážně míněný a srozumitelný projev vůle a nelze na ně nahlížet jako na neplatný právní úkon ve smyslu § 37 odst. 1 a § 41 občanského zákoníku. Dále se pak zcela ztotožnil se žalovaným v tom, že žalobce stanovením platnosti nabídky vymezil dobu, po kterou je svou nabídkou vázán, a to odchýlně od § 8 a § 40 ZVZ. Vzhledem k tomu nelze jeho nabídku považovat za odpovídající podmínkám soutěže.

Proti tomu podal žalobce další kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud rovněž vyhověl a rozsudkem ze dne 20. 5. 2009, č. j. 7 Afs 77/2008-68, napadený rozsudek krajského soudu zrušil, neboť se neztotožnil s tím, jak krajský soud žalobcův projev vůle interpretoval. Nejvyšší správní soud dovodil, že nabídku podle § 2 písm. g) ZVZ („nabídkou je návrh na uzavření smlouvy, doložený doklady požadovanými

v zadání veřejné zakázky“) je třeba vykládat podle interpretačních zásad soukromého práva. Na základě judikatury Ústavního soudu (nález ze dne 14. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 625/03, <http://nalus.usoud.cz>) a Nejvyššího soudu (rozsudky ze dne 22. 8. 2001, sp. zn. 25 Cdo 1569/99, a ze dne 27. 4. 2006, sp. zn. 33 Odo 828/2004, www.nsoud.cz) pak vyložil žalobcův projev vůle obsažený v části nabídky označené jako „IV. Vlastní prohlášení“ a dospěl k závěru, že žalobce byl z další účasti na obchodní veřejné soutěži vyloučen v rozporu se ZVZ.

Rozsudkem ze dne 18. 11. 2009, č. j. 62 Ca 36/2007-87, zdejší soud rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 28. 2. 2005, č. j. 3R 91/04-Ku, a rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2004, č. j. S 558-R/04-487/140/OŠ, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení s tím, že žalovaný pochybil, pokud shledal, že zadavatel žalobce vyloučil ze zadávacího řízení v souladu se zákonem.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), přitom jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a shledal, že žaloba není důvodná. O žalobě přitom rozhodl bez jednání, neboť k tomu byly splněny podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s.

V daném případě je třeba posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu se zákonem, pokud správní řízení o žalobcově návrhu zastavil podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu.

Mezi účastníky přitom není sporu o tom, že předmětná zakázka již byla zrealizována (v průběhu roku 2006). Dále není sporu ani o tom, že zadavatel postupoval v rozporu se ZVZ, pokud žalobce z další účasti v obchodní veřejné soutěži vyloučil. To bylo postaveno najisto autoritou nejvyšší (Nejvyšším správním soudem). Z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2009, č. j. 7 Afs 77/2008-68, a Krajského soudu v Brně ze dne 18. 11. 2009, č. j. 62 Ca 36/2007-87, tedy jednoznačně plyne jak pochybení zadavatele, který žalobce nezákonně vyloučil, tak žalovaného, který toto nezákonné vyloučení aproboval.

Podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže se žádost stala zjevně bezpředmětnou.

Jak již uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne ze dne 19. 3. 2012, č. j. 8 As 103/2011-92, (www.nssoud.cz), důvod pro zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu je dán tehdy, pokud v průběhu řízení o žádosti dojde k takové změně okolností, že rozhodnutí správního orgánu o žádosti již nebude mít pro žadatele význam (viz např. rozsudek ze dne 14. 10. 2010, č. j. 5 As 62/2009 - 68, v němž Nejvyšší správní soud uvedl jako příklad situaci, kdy žadatel o některé

z povolení k pobytu na území ČR posléze získá státní občanství ČR). „Bezpredmetnosť“ žádosti je tedy nutno vnímat jako stav, kdy jakýmkoli rozhodnutím o žádosti, ať už kladným nebo záporným, nedojde k žádné změně v právním postavení žadatele.

V daném případě v době podání žádosti probíhala obchodní veřejná soutěž, které se žalobce účastnil a byl z ní protiprávně vyloučen. V době podání návrhu k žalovanému bylo žalobcovým cílem to, aby žalovaný rozhodnutí zadavatele o jeho vyloučení zrušil a žalobce se mohl soutěže o veřejnou zakázku zúčastnit. V mezidobí však již byla tato zakázka zrealizována a i kdyby žalovaný zrušil zadavatelské rozhodnutí o vyloučení žalobce, není možné, aby se žalobce soutěže o veřejnou zakázku mohl dále účastnit, neboť tato zakázka již byla dávno zrealizována. Prvotního cíle, kterého žalobce podáním návrhu k žalovanému chtěl dosáhnout (tj. aby se žalobce účastnil obchodní soutěže o veřejnou zakázku), tedy již nelze dosáhnout, i kdyby žalovaný žalobcovu návrhu plně vyhověl.

Jak ale žalobce uvádí v žalobě, v současné době spojuje s výsledkem řízení o svém návrhu jiný cíl, a to získat náhradu škody, která mu vznikla tím, že se soutěže o předmětnou veřejnou zakázku nemohl účastnit.

Pokud by se hodlal žalobce náhrady této škody domáhat na státu, který je na základě zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), odpovědný za škodu způsobenou při výkonu státní moci (§ 1 tohoto zákona), tj. za škodu kterou způsobil žalovaný svým nezákonným rozhodnutím ve správním řízení (§ 5 písm. a/ tohoto zákona), je k prokázání nezákonnosti rozhodnutí žalovaného zcela postačující rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 11. 2009, č. j. 62 Ca 36/2007-87, kterým byla rozhodnutí žalovaného v obou stupních správního řízení zrušena jako nezákonná. I kdyby tedy žalovaný rozhodl nyní tak, jak žalobce požaduje (tj. že by zrušil rozhodnutí zadavatele jako nezákonné), nemělo by to na nezákonnost jeho předchozích rozhodnutí žádný vliv. Z tohoto pohledu by tedy k žádné změně v právním postavení žalobce rovněž nedošlo.

Druhý subjekt, který by z hlediska možné náhrady škody připadal v úvahu, je zadavatel (osoba na řízení zúčastněná), který žalobce nezákonně z obchodní veřejné soutěže vyloučil. Jak správně připomíná žalobce, rozhodnutí o vyloučení stále existuje, neboť je může zrušit toliko žalovaný. Na druhou stranu je v odůvodnění jak rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2009, č. j. 7 Afs 77/2008-68, a Krajského soudu v Brně ze dne 18. 11. 2009, č. j. 62 Ca 36/2007-87, tak napadeného rozhodnutí žalovaného jednoznačně uvedeno, že se jedná o rozhodnutí nezákonné a že zadavatel nebyl oprávněn žalobce ze zadávacího řízení vyloučit. Podle názoru soudu za tohoto stavu nelze považovat rozhodnutí zadavatele za rozhodnutí, kterému by svědčila presumpce správnosti, jak uvádí žalobce v žalobě. Předně se nejedná o správní akt, neboť rozhodnutí zadavatele o vyloučení žalobce není rozhodnutím vydávaným správním orgánem ve správním řízení. Navíc, byť nebylo toto rozhodnutí žalovaným

zrušeno, je orgány k tomu příslušnými (žalovaným a správními soudy) jednoznačně postaveno najisto, že zadavatel vyloučil žalobce ze zadávacího řízení v rozporu se ZVZ. V takovém případě tedy nelze na rozhodnutí zadavatele o žalobcově vyloučení nahlížet jinak, než jako na rozhodnutí nezákonné. Závěr o nezákonnosti postupu zadavatele při žalobcově vyloučení je přitom podle zdejšího soudu jednoznačně a nezpochybnitelně vyjádřen jak v soudních rozsudcích, tak v napadeném správním rozhodnutí, aniž by byla závaznost tohoto závěru jakkoli oslabena tím, že se tak nestalo ve výroku, ale v odůvodnění rozhodnutí. Nezákonnost postupu zadavatele při žalobcově vyloučení je tedy zcela zřejmá, aniž by bylo třeba, aby ji žalovaný deklaroval ve výroku svého rozhodnutí, případně nezákonné rozhodnutí zadavatele rušil. Jinak řečeno na žalobcově postavení by se nijak nemohlo odrazit ani to, pokud by žalovaný správní řízení nezastavil, ale rozhodl o tom, že byl žalobcovým vyloučením porušen ZVZ.

Žalovaný v daném řízení postupoval podle ZVZ (zákona č. 199/1994 Sb.), který umožňoval při přezkoumání jiných úkonů zadavatele než rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky žalovanému rozhodnout, že nedošlo k porušení ZVZ, a návrh zamítnout (§ 60 písm. a/), nebo rozhodnout, že byl porušen ZVZ, a uložit zadavateli provést nápravu, popřípadě zadání veřejné zakázky zrušit. Jinou variantu rozhodnutí ZVZ neumožňoval. V daném případě, kdy v době rozhodování o žalobcově návrhu již byla veřejná zakázka zrealizována a žalovaný tak ani v případě shledání porušení ZVZ nemohl uložit zadavateli provést nápravu, postupoval žalovaný správně, pokud aplikoval obecný předpis pro správní řízení a podle jeho § 66 odst. 1 písm. g) správní řízení zastavil. Soud má totiž ve shodě se žalovaným za to, že za daného stavu již nemá meritorní rozhodnutí o návrhu pro žalobce žádný význam, neboť to, že byl žalobce ze obchodní veřejné soutěže vyloučen nezákonně je jednoznačně, nezpochybnitelně a dostatečně zřejmé jak z rozsudků správních soudů, tak z napadeného, byť nemeritorního, rozhodnutí žalovaného. Jinou možnost rozhodnutí ostatně žalovanému tehdejší právní úprava ani nedovolovala.

Pokud žalobce v replice poukazuje na to, že žalovaný ve svém vyjádření označuje za důvod bezpředmětnosti žádosti uplynutí lhůty pro zahájení správního řízení z úřední povinnosti, aniž by tato skutečnost jakkoli plynula z napadeného rozhodnutí, nemůže s ním soud souhlasit. Soud má za to, že žalovaný uplynutí lhůty k zahájení správního řízení z úřední povinnosti zmiňuje ve svém vyjádření nad rámec „obraný“ svého rozhodnutí. Jinak řečeno, že žalovaný s ohledem na jednoznačně deklarovanou nezákonnost v postupu zadavatele a na skutečnost, že návrh žalobce se stal zjevně bezpředmětným, zvažoval i možnost zahájit se zadavatelem sankční správní řízení z moci úřední. Ani tento postup však nemohl žalovaný realizovat, neboť pro zahájení správního řízení z úřední povinnosti již uplynula zákonem stanovená lhůta.

V. Závěr

Soud tedy uzavírá, že se žalovaný nedopustil žalobcem namítané nezákonnosti, neboť pro zastavení správního řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu byly

v daném případě naplněny podmínky. Žalovaný tedy aplikoval správný právní předpis, v jeho rámci správnou právní normu a nedopustil se při jejím výkladu ani interpretačního pochybení. Soud tedy žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VI. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Žalobci ve věci úspěšní nebyli, proto jim náhrada nákladů řízení nepřísluší. Ta by příslušela žalovanému, neboť ten měl ve věci plný úspěch. Soud však neshledal, že by žalovanému vznikly náklady, jež by převyšovaly náklady jeho jinak běžné úřední činnosti. Proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí náklady řízení vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 16.8.2012

JUDr. David Raus, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Gazdová